

Beograd, 10. januar 2013.

Strawberry Drvo na listi 25 inovacija koje svaki pametan grad mora da ima

Jedan od najpoznatijih svetskih portala "Mashable", uvrstio je Javni solarni punjač za mobilne uređaje "Strawberry Drvo" na listu 25 tehnoloških inovacija koje je neophodno da se nađu u svakom gradu budućnosti. Izum mlade srpske kompanije "Strawberry energy" je jedina inovacija koja potiče iz Srbije, gde je trenutno postavljeno devet sistema, u Obrenovcu, Novom Sadu, Kikindi, Vranju, Boru, Valjevu i Beogradu (Zvezdara, Tašmajdanski park i uskoro Trg Slavija).

Kako se navodi na portalu "Mashable", do 2030. godine više od 5 milijardi ljudi živeće u urbanim sredinama. Međutim, pre nego što dođemo do toga, moraćemo da učinimo naše gradove optimalnijim za život. Moraćemo da radimo na tome da ih napravimo „pametnijim“ i boljim, a tehnologija će nam biti od velike pomoći za postizanje tog cilja. U saradnji sa programerima i konstruktorima, gradovi širom sveta pokušavaju da učine život u gradu što boljim, bilo da se radi o unapređenju tajminga semafora ili kreiranja korisnih aplikacija, koje postaju sve moćnije sa povećanjem tržišnog učešća "pametnih telefona". Aplikacije i dobro imeplementirane tehnologije mogu da pomognu vladama sa manjkom budžeta da sačuvaju novac i time postanu efikasnije. "Mashable" je izdvojio 25 tehnoloških inovacija koje je neophodno da se nađu u svakom modernom gradu.

- **Inicijative za pristup podacima i hakatoni**, kao što je "New York City's BigApps" takmičenje, gde se razvijaju aplikacije koje unapređuju gradove i građanima pružaju neophodne informacije. Pomoću razvijenih aplikacija može se saznati kakav je kvalitet vazduha, koji su restorani čisti, rezultati građevinske inspekcije i sl.

- **Aplikacije za parkiranje**, koje vozačima pokazuju gde je najbliže slobodno mesto. Pored toga pružaju informacije koje omogućavaju uštedu u vremenu, benzinu, novcu, smanjenju emisija štetnih gasova, ali i rasterećuju saobraćaj.

- Aplikacije uz pomoć kojih **korisnici mogu da "usvoje" gradsku imovinu** - kante za đubre, telefonske govornice, drveće, hidrante itd. – tako da grad ne mora da troši novac i šalje radnike da se pobrinu za iste. Nešto slično tome postoji u **Bostonu i Honolulu**, što sugrađanima pruža osećaj da više doprinose svom komšiluku.

- Sistem za upravljanje tehnološkog otpada - **Pay As You Throw (PAYT)** – što ohrabruje ljude da više recikliraju i manje talože đubre, dok korišćenje alata RFID može da poboljša sortiranje plastičnih flaša i na taj način da ne završe na poljani.

- **Digitalno i lako plaćanje parkinga** (parking payment systems) - ne želimo da čuvamo kartice za plaćanje parkinga niti da budemo ograničeni vremenom plaćanja, tako da moramo da trčimo i uplaćujemo za dodatne sate. Ispravno je plaćati parking, ali zašto da se sistem plaćanja ne poboljša.

- **Aplikacije sa mapama gradova**, koje će da sadrže sve informacije o muzejima, parkinzima, obeležjima, restoranima i podacima o trenutnim gužvama u saobraćaju. Ove aplikacije već postoje u **Baltimoru, Otavi, Nju Orleansu**, i pomažu stanovnicima ali i turistima da bolje dožive te gradove.

- **Ekрани osetljivi na dodir po gradu**, kao na primer kiosci u kojima se kupuju karte za metro, svuda bi trebalo da budu **otporni na bakterije**.

- **Bežični internet** na svakoj stanici u podzemnoj železnici ili u vozovima, trebalo bi da bude dostupan zajedno sa informacijama o vremenu.

- **Održivi i energetske efikasni stambeni prostori.**

- **Dinamični kiosci koji pokazuju precizne i ažurne informacije**, moguće gužve, vreme i lokalne vesti, kao što je “Urbanflow” u Helsinkiju.

- Aplikacija ili društvena mreža koja pruža **informacije o hitnim i kriznim situacijama** - svaki građanin bi trebalo da ima pristup ovakvim informacijama, bilo da se radio o zločinu koji se upravo dogodio ili savet za postupanje tokom oluje koja se približava gradu.

- Policijske snage koje koriste “**real-time**” **podatke**, u cilju praćenja i sprečavanja zločina.

- Više javnih prevoza, **brzih vozova i autobusa** koji pomažu građanima da putuju gradom brže i uzrokuju manju emisiju štetnih gasova.

- OLED svetla i nadzor u zonama sa visokim procentom kriminala, kao što je “24/7 sistem u Kalkuti”

- **Stanice za punjenje mobilnih telefona**, kao što je solarni sistem “Strawberry Drvo” u Srbiji. Ovakvi sistemi bi mogli da postoje i na autobuskim stanicama ili da pružaju uslugu bežičnog interneta, što “Strawberry Drvo” već omogućava korisnicima.

- Krovovi prekriveni **solarnim panelima ili baštama**. Mogli bismo da generišemo solarnu energiju i na biciklističkim stazama kao što je amsterdamski “SolaRoad”.

- Programi iznajmljivanja bicikala na stanicama koje su gusto raspoređene po gradu, kao što već postoje u Parizu i Vašingtonu, a koji će uskoro biti aktuelni u Los Anđelesu i Njujorku. Bilo bi lepo da postoje i parkinzi za bicikle, možda čak i podzemni i automatizovani nalik na “Eko Cycle” u Japanu.

- **Ekonomija deljenja umesto ekonomije kupovina.** Ukoliko delimo ili iznajmljujemo jedni od drugih, svako će imati manju potrebu za kupovinom stvari, pa samim tim i manje skladištenja starih stvari. Danas su u svetu aktuelni programi “Rent the Runaway”, “Netflix”, “Airbnb”. U istom kontekstu, postoji i aplikacija koja ljudima pomaže da pronađu dobrotvorne ustanove koje potražuju stvari koje ljudima više nisu potrebne i koje žele da bace, kao što je “Zealous Good” u Čikagu.

- **Pametni sistemi za kontrolu klime** u kućama i poslovnim prostorima, kao što je na primer “Nest thermostat”

- Široko rasprostranjena upotreba **aplikacija za usmeravanje saobraćaja**, kao što su “Greenway” i “Waze”. Čovek u proseku godišnje provede 60 sati u saobraćaju, prema istraživanjima “Greenway”-a, a ove aplikacije proračunavaju najbolju rutu za svakog vozača, kako bi se ubrzao saobraćaj i smanjila emisija štetnih gasova. Ove aplikacije takođe sprečavaju da gužva sa jednog dela grada pređe na drugi.

- **Sistemi za recikliranje vode**, obzirom da se izvori vode ne čuvaju i ne koriste na pravi način, dok voda prekriva 70 procenata planete Zemlje.

- **Udruženo urbano planiranje** (Crowdsourced urban planning), kao što je to slučaj u Brikstarter-u.

- Internet pristup za sve građane, kao što je Google Fiber, koji bi smanjio digitalni jaz i postakao ekonomski razvoj.

- Plaćanje preko mobilnih telefona – U svakom segmentu života, od plaćanja hrane, odeće, pa sve do prevoza.

- **Programi deljenja vožnje:** zato što je mnogo veći trošak i emisija štetnih gasova ukoliko dvoja kola idu na isto mesto a nisu popunjena do punog kapaciteta.

Mlada srpska kompanija "Strawberry energy" postigla je značajne uspehe u prethodnoj godini, kao što su postavljanja solarnih sistema na 6 lokacija širom Srbije, učestvovanja na brojnim inostranim konferencijama i sajmovima kao i osvojene brojne nagrade, a navođenje srpske inovacije "Strawberry Drveta" među ovih 25 tehnologija govori da se i naš grad kreće u pravom smeru da postane "grad budućnosti".

Za sve dodatne informacije budite slobodni da kontaktirate Kristinu Nikolić na broj telefona 060/5246322 ili pošaljite mail na m@senergy.rs.